



Institut "Jožef Stefan", Ljubljana, Slovenija



Brez naslova, mešana tehnika na platnu, 75 cm × 70 cm, 2013

Galerija Instituta "Jožef Stefan"

MILAN RAZBORŠEK

Odprtje razstave bo v ponedeljek, 10. oktobra 2016, ob 18.00
na Jamovi cesti 39 v Ljubljani.

Razstava bo odprta do 3. novembra 2016.

Vrata v prihodnost

Umetniki v vsej zgodovini hrepenijo po preoblikovanju sveta, po zmagi dobrega, po luči in razodetju. Za občutljivejše ustvarjalce to iskanje pomeni notranje čutenje, pa tudi odseve in sledove že doživetega. Umetnost je že po svoji naravi odkrivanje luči pod lupino videza in tako tudi te slike Milana Razborška nakazujejo iskanje svetlobe, ki kot najvišje upanje prenika skozi dušo slehernika, ki jo išče. Slikar črpa iz bogatih študijskih in življenjskih izkušenj. Njegovo delo se je slikarsko razvijalo in raslo izolirano od nenehno spreminjajočih se umetnostnih tendenc in smernic. Izoblikoval je posebno, samosvoje iskreno slikarsko držo. Znana so njegova dela za sakralne prostore, predvsem cikel slik *Ecce homo*, pri katerih je vseskozi združeval teološko in osebnoizpovedno slikarstvo. Hkrati so nastajali ciklusi krajinskih upodobitev, zaznamovani s posebno simboliko presežnega. Tri faze ustvarjanja v zadnjih treh letih ilustrirajo Razborškovo iskanje ravnotežja med duhovnim in materialnim, med eterično senzibilnostjo in fizično pojavnostjo, med željo in uresničljivim, med vizijo in resničnostjo. Zato so te slike veliko bolj intimne od prejšnjih slikarskih ciklov tako po formi kot po osebno izpovedni tematiki.

V tem ciklu slik ustvarja slikar metaforičen odnos med materijo in svetlobo. Izslikane podobe so prisposode za razodetje in razsvetljenje ter so stičišče apokaliptičnega trpljenja in odrešujočega spoznanja. Ti vsebinski kontrasti odmevajo tudi v likovnih kontrastih: svetloba se bojuje s senco, rešetke na vratih z žarečo svetlobo, tople barve s hladnimi, sončno žarenje z zemeljskimi brezni, ki se kot prisposoda kažejo na ozadjih nekaterih slik, ter neme človeške podobe z zgovornimi simboli, predmeti in številkami. *Prvič: preteklost.* Kot preblisk se v slikarjevi izpovedi ne pojavi mistika vesolja, ampak mistika detajlov. Fragmenti vrat, ki mu že desetletje sledijo z Goričkega (s številko 464) in znova obudijo v Piranu, so spomin na preteklost. Sledijo slike zaprtih prostorov od gotskih

rozet in vitražev do profano izslikanih vrat s povsem banalnim napisom Prepovedno parkirati. A vse so brez življenja, notranjost je zaprta, a zunaj se nič ne dogaja.



Brez naslova, mešana tehnika na platnu, 70 cm × 55 cm, 2013

Drugič: sedanjost. Pojavijo se odlomki iz življenja, figure v ambientu. Begunci, ki nemo strmijo, le redki stegujejo roke. Upanje. Kaj bi brez njega, ki se kot nadrealistična vizija, slutnja ali previd umešča v vse bolj odprte prostore. *Tretjič: prihodnost.* V tej fazi slikar odpre vrata in s podobami razsvetljenja vstopa v prihodnost.

Slikarski svet Milana Razborška je vsakič zagoneten in nenavaden v odmikanju in osvobajanju od pripovednega. Slikar ne poskuša ustvariti verističnih form, čeprav se oplaja z vizualnimi vtisi iz vidnega sveta in na svoj način

večinoma tudi naslika, kar je doživel in podoživel v resničnem svetu. Kakor da gre za obliko sočutja in razumevanja sveta ali morda za iskanje ljubezni in odrešitve. Struktura kompozicije posameznih slik je izredno pomembna prvina njegovih del, zato ji namenja vso svojo pozornost. Posebej skrbno neguje strukture v témah, ki so posvečene skoraj neopisljivim vizijam, skozi katere se na nenavaden način pretaka svetloba. Njeni magični moči slikar do kraja zaupa in jo v svojih podobah neguje kot največjo dragocenost. V kompozicijskem in vsebinskem smislu materializiran odnos med figuro in abstrahirano pokrajino, med



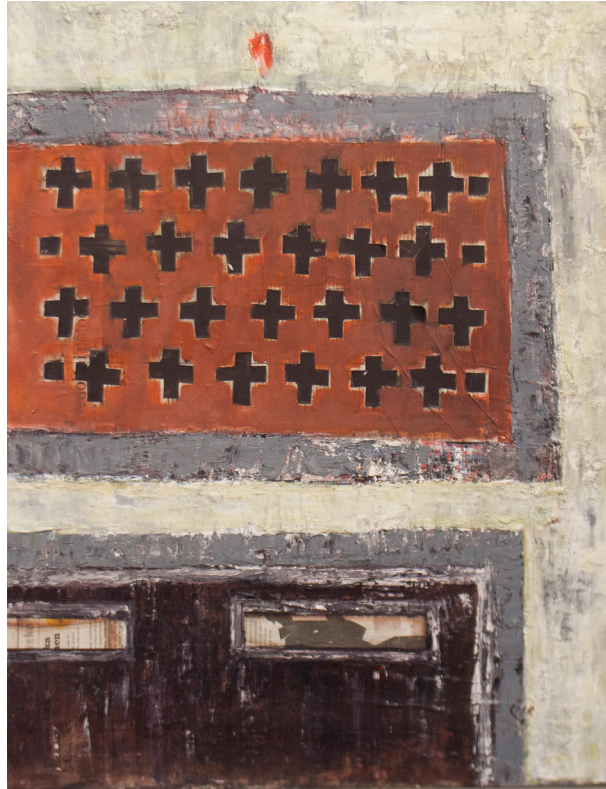
Brez naslova, mešana tehnika na platnu, 60 cm × 50 cm, 2014

človekom in naravo, med razumskim in instinktivnim je vselej poln dinamične napetosti, kar Razboršek poudarja s kontrasti med svetlim in temnim, med barvo in

nebarvo ter med realističnimi in abstraktnimi oblikami. V njegovih slikah je ves čas navzoča dvojnost, podprta tudi z likovnimi kontrasti: med krogom in kvadratom, fizičnim in duhovnim, zemeljskim in nadzemskim. Na eni strani je v podobah – kot je figura golega čolnarja – trpkost iskanja, na drugi – ko podoba Stvarnika drži v roki svet – radost lepote. Med rojstvom in smrtjo je življenje, razdvojeno med prihajanje in odhajanje. Kajti človek, ki razmišlja, upa in dvomi, je razdvojen. Razdvojen med lastne želje in tuje zahteve, med prav in narobe, med preteklost in prihodnost ... V taki luči se fizično telo na eni ter njegov duhovni odmev, prežet s svetlobo, na drugi strani kažeta kot spomin na prihodnost. Kajti samo v popolni predanosti lahko ta dva svetova sobivata, se stikata in se včasih zlijeta drug v drugega.

Za realistično izslikanimi podobami vrat upodobi Razboršek nekakšna svetlobna brezna, ki potegnejo pogled na ono stran. Iskanje lastnih občutij, ki so zrcalo travmatičnega iskanja izhoda iz depresivnega odnosa do sveta, ponazori z iskanjem likovnega ravnotežja. Zlatorumeni formi na krilih svojevrstno oltarno zasnovanega triptiha dinamično podkrepita privlačno silo, ki gledalca posrka v center podobe. Iluzijo bega v najintimnejši prostor, ki je prostor zaziranja vase, poudarita figuri, naslikani v centru mistične svetlobe cerkvenih oken. Figure pred okni v onostranstvo so zabrisane, nakazane le s skromnimi potezami. Abstraktne slikarske pokrajine se izgubijo v žarenju svetlobe, kjer je – kot v okroglem oknu na vrhu katedrale – metaforično izslikan golob. Prav te slike kažejo simbolne upodobitve osvobojenosti in hkrati tudi notranjega miru. Zadnje slike napovedujejo optimističen obrat; slikar se vsebinsko seli na drugo stran, iz tragičnega dojemanja sveta v življenje, iz teme v svetlobo, iz ekspresije v impresijo.

Tatjana Pregl Kobe



Brez naslova, mešana tehnika na platnu, 74,5 cm × 58 cm, 2014

Milan Razboršek

Rojen je bil leta 1959 v Trbovljah. Po končanem študiju na Ekonomski fakulteti v Ljubljani je obiskoval tečaje za risanje in slikanje na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Kasneje je začel študij na Visoki šoli za risanje in slikanje v Ljubljani, kjer je absolvent. Imel je šestnajst samostojnih razstav v raznih galerijah, med katerimi so zadnja tri leta Posavski muzej Brežice (2013), Galerija Grad Beltinci (2014), Kulturni dom Pliberk v Avstriji (2014), Grad Brežice (2015) in Galerija Medija v Zagorju (2016). Zaposlen je kot strokovni sodelavec v Galeriji Medija v Zagorju, poleg tega pa je tudi umetniški vodja najstarejše slovenske Slikarske kolonije Izlake - Zagorje ob Savi. Živi in ustvarja na Izlakah.

Naslov: Spodnji Prhovec 6, 1411 Izlake

GSM: 041 489 307

milan.razborsek@kulturnidom-zagorje.si